

Tietosuojaseloste – tieteellinen tutkimus

Kerromme tällä tietosuojaselosteella sinulle tietosuojalainsäädännön edellyttämät tiedot siitä, miten käsittelemme henkilötietojasi. Tietosuojalainsäädännössä käytetään termiä ”rekisteröity” henkilöstä, johon henkilötiedot liittyvät. Käytämme tässä tietosuojaselosteessa rekisteröidystä ”sinä”- muotoa ja rekisterinpitäjästä ”me”-muotoa.

Tietosuojaselosteeseen voidaan tehdä tarvittaessa päivityksiä tai muutoksia. Jos muutos on merkittävä, ilmoitamme siitä sinulle lainsäädännön vaatimalla tavalla.

Tämä tietosuojaseloste on tullut voimaan 7.8.2025.

1. Rekisterinpitäjä

Tutkimuksen rekisterinpitäjänä on:

Tampereen korkeakoulusäätiö sr. (Tampereen yliopisto)
284451-8
Kalevantie 4 33100 TAMPERE

Tutkimus tehdään työsuhteessa Tampereen korkeakoulusäätiöön (Tampereen yliopisto).

Yhteyshenkilö käsittelyä koskeissa asioissa on Tiina Rinne, apulaisprofessori, jonka tavoitat email: tiina.rinne@tuni.fi, tai puhelin: +358504544624. Yliopiston puhelinvaihte palvelee numerossa +358 (0) 294 52 11.

Voit ottaa Tampereen yliopiston tietosuojaan liittyvissä yleisissä kysymyksissä yhteyttä tietosuojavastaavaan dpo@tuni.fi.

2. Käsittelyn kohde ja tarkoitus

Tutkimuksen nimi: CHIFAM Travel

Kyseessä on seurantatutkimus, joka kestää 31.8.2028 saakka.

Henkilötietojasi käsitellään osana tieteellisen tutkimuksen toteuttamista. Henkilötietojen käsittelyn tarkoituksena on tässä dokumentissa kuvatun tieteellisen tutkimuksen toteuttaminen.

Tutkimuksessa tarkastellaan lasten ja perheiden koulumatka- ja arkiliikkumista. Tutkimuksessa kerätään määrällistä ja laadullista tietoa mm. paikkatietokyselyin, haastatteluin ja aktiivisuusmitauksin. Paikkatietokyselyssä vastaajat merkitsevät kartalle arjen paikkojaan ja kulkutapojaan, joiden avulla voidaan tarkastella arkiliikkumista erilaisissa ympäristöissä. Haastatteluissa (joihin

osallistuu erikseen rekrytoitu osajoukko) syvennyttään arkiliikkumisen tapoihin ja juurisyihin. Aktiivisuusmittarimittauksilla (joihin osallistuu erikseen rekrytoitu osajoukko) kartoitetaan liikkumista päivän aikana – mittari mittaa sitä, miten tutkittava liikkuu, kuinka aktiivinen hän on tai esimerkiksi, kuinka paljon tutkittava viettää aikaa istuen.

Tutkimuksen aikana tietoja käsitellään Tampereen yliopiston palvelimilla, ja tietoa käsittelee tietoturvakoulutetut tutkijat, jotka ovat työsuhteessa Tampereen yliopistoon. Tämän lisäksi tutkimuksessa tuotettu paikkatieto voidaan luovuttaa täysin anonymisoituna Oulun kaupungin liikennesuunnittelun käyttöön. Luovutettavasta paikkatietoaineistosta poistetaan kokonaan kotipaikkannukset ja koulumatkareitit anonymisoidaan (geomasking) poistamalla reitistä ensimmäiset 20 metriä kodin päästä. Oulun kaupungin liikennesuunnittelun käyttöön luovutettavaa aineistoa voidaan hyödyntää mm. koulumatkojen ja liikenneturvallisuuden suunnittelutyön tukena. Hankkeen jälkeen anonymisoitu aineisto voidaan säilyttää Tampereen yliopiston palvelimilla.

Tutkimushankkeen päätyttyä täysin anonymisoitua dataa säilytetään Zenodo-palvelussa avoimena datana 5–15 vuotta. Anonymisoidusta aineistosta poistetaan kuitenkin kokonaan vastaajien kotipaikkannukset sekä henkilötietoihin lukeutuvat taustatiedot. Julkaistava paikkatietoaineisto pitää sisällään arkipaikkamerkinnot, jotka nekin anonymisoidaan validoidun paikkatietoaineiston anonymisointia käsittelevän protokollan¹ mukaisesti.

Tutkimuksen vastuullinen johtaja (johtava tutkija) vastaa tutkimuksen toteuttamisesta. Tutkimuksen suorittamiseen osallistuvat tutkimusryhmän jäsenet.

Tutkimuksen tulokset, joista yksittäinen tutkittava ei ole koskaan tunnistettavissa, on tarkoitus julkaista alan tieteellisissä julkaisuissa.

¹ Hasanzadeh, K., Kajosaari, A., Häggman, D., & Kyttä, M. (2020). A context sensitive approach to anonymizing public participation GIS data: From development to the assessment of anonymization effects on data quality. *Computers, Environment and Urban Systems*, 83, 101513.

3. Käsittelyn oikeusperuste

Henkilötietojesi käsittelyperusteena on:

- ☐ suostumus (rekisteröidyn)
- ☐ rekisterinpitäjän lakisääteisen velvoitteen noudattaminen
- ☐ elintärkeiden etujen suojaaminen
- ☒ yleistä etua koskeva tehtävä tai rekisterinpitäjälle kuuluva julkisen vallan käyttö
 - ☒ tieteellinen tai historiallinen tutkimus tai tilastointi
 - ☐ tutkimusaineistojen ja kulttuuriperintöaineistojen arkistointi

Mikäli erityisiin henkilötietoryhmiin kuuluvia tietoja (esim. terveystiedot, rikostuomioihin liittyvät tiedot) käsitellään, perusteena on:

- ☐ nimenomainen suostumus (rekisteröidyn)
- ☐ elintärkeiden etujen suojaaminen, kun suostumuksen antaminen on estynyt
- ☐ oikeusvaateen laatiminen, esittäminen tai puolustaminen
- ☒ yleistä etua koskeva tieteellinen tai historiallinen tutkimus tai tilastointi
- ☐ kansanterveyteen liittyvä yleinen etu kansallisen lainsäädännön perusteella¹
- ☐ muu tietosuojalainsäädännön mukainen peruste, joka on täsmennetty kansallisessa lainsäädännössä: ____

Mikäli kyseessä on lääketieteellinen tutkimus, henkilötietoja tutkimuksessa käsiteltäessä sovelletaan tietosuojalain (1050/2018) 6 §:n 2 momenttia.

4. Henkilötietojen lähteet ja käsiteltävät tiedot

Henkilötietoja voidaan kerätä tilanteen mukaan joko suoraan sinulta tai muista lähteistä. Tietoja saadaan:

- ☒ sinulta rekisteröitynä
- ☐ seuraavista säännönmukaisista tietolähteistä: ____

Käsitlemme seuraavia henkilötietoryhmiä:

- ☒ Yleiset henkilötiedot: Kodin ja arkipaikkojen suurpiirteinen sijainti, haastattelutallenteiden ääni (jos osallistuu haastatteluihin)
- ☒ Erityisiin henkilötietoryhmiin kuuluvat, ns. arkaluontoiset tiedot:
 - ☒ Terveystiedot: Itseraportoitu koettu hyvinvointi sekä koettu terveys, aktiivisuusmittarilla mitattu liikkuminen (jos osallistuu aktiivisuusmittarimittauksiin)
 - ☐ Rotu tai etninen alkuperä
 - ☐ Poliittiset mielipiteet tai uskonnollinen/ filosofinen vakaumus
 - ☐ Ammattiliiton jäsenyys
 - ☐ Seksuaalinen käyttäytyminen tai suuntautuminen
 - ☐ Geneettiset tiedot
 - ☐ Biometriset tiedot henkilön yksiselitteistä tunnistamista varten
 - ☐ Rikostuomiota tai rikkomuksia koskevat tiedot

- ☐ Tekniset tiedot: ____

¹ Tutkimuksen luotettavuuden tai tutkittavien turvallisuuden varmistaminen taikka lakisääteisen tai lakisääteisen ilmoitus-, tiedonluovutus tai -arkistointivelvoitteiden noudattaminen.

☐ Muut tiedot: ____

Käsitlemme seuraaviin rekisteröityjen ryhmiin kuuluvien henkilöiden tietoja:

☐ Työntekijät ☐ Opiskelijat ☒ Tutkittavat ☐ Tutkijat ☐ Muu: ____

5. Henkilötietojen siirrot ja luovuttaminen

Henkilötietojasi voidaan tietyissä tilanteissa siirtää myös EU/ETA-maiden ulkopuolelle kolmansiin maihin tai kansainvälisille järjestöille. Henkilötietojen siirron yhteydessä turvataan riittävä tietosuojan taso käyttämällä asianmukaista siirtomekanismia (esim. vakiosopimuslausekkeet) ja teknisiä suojatoimia.

☒ Henkilötietojasi ei siirretä EU/ETA-maiden ulkopuolelle

☐ Henkilötietojasi siirretään EU/ETA-maiden ulkopuolelle seuraavasti: ____ Siirtomekanismi ja suojatoimet ovat seuraavat: ____

☒ Henkilötietojasi ei luovuteta toisille rekisterinpitäjille säännönmukaisesti.

☐ Henkilötietojasi voidaan luovuttaa toisille rekisterinpitäjille lainsäädännön perusteella seuraavasti: ____

Henkilötietojasi voivat tilannekohtaisesti käsitellä myös henkilötietojen käsittelijät, joiden kanssa solmimme henkilötietojen käsittelystä asianmukaiset sopimukset. Henkilötietoja käsittelee tutkimukseen osallistuvat tutkijat, jotka työskentelevät Tampereen yliopistossa, ja ovat päteviä käsittelemään henkilötietoja tietoturvallisesti. Tämän lisäksi tutkimuksessa kerättävää tietoa tarjotaan anonymisoituna Oulun kaupungin käyttöön.

6. Henkilötietojen suojaaminen

Henkilötietojasi suojataan käyttämällä asianmukaisia teknisiä ja organisatorisia suojatoimia. Suojamme tietojasi teknisesti mm. virusturvalla, palomuurilla ja huolehtimalla säännöllisistä ohjelmistopäivityksistä. Lisäksi edellytämme kirjautumisen yhteydessä salasanaa, käyttäjätunnusta ja tilannekohtaisesti kaksivaiheista tunnistautumista.

Suojamme tietojasi myös organisatorisilla keinoilla. Henkilöstömme on salassapitovelvollinen ja tietoihin pääsyä rajataan sisäisesti. Toteutamme tarvittaessa myös erityisiä lisäsuojatoimia, kuten erillisiä säilytysijainteja.

Mahdollisia manuaalisia aineistoja suojataan säilyttämällä ne lukituissa tiloissa.

Henkilötietoja sisältävä aineisto:

☒ pseudonymisoidaan

☒ säilytetään suorin tunnistetiedoin, koska se on välttämätöntä seuraavista syistä: Pitkittäisaineiston keräämistä varten nimitiedot ja tunnistenumero säilytetään, jotta eri mittauspisteissä (2026-2028) saadaan yhdistettyä saman vastaajan eri vuosina antamat vastaukset. Nimi- ja vastaustunnistetietoja ei kuitenkaan säilytetä koskaan yhdessä kerätyn aineiston kanssa. Annetut vastaukset liitetään vain tunnistenumeroon (joka ei ole yhdistettynä nimeen aineistossa missään vaiheessa).

Tässä tutkimuksessa tietojasi suojataan lisäksi seuraavasti: ____

7. Henkilötietojen säilytysaika

Henkilötietojasi säilytetään tapauskohtaisesti tarpeelliseksi arvioitu aika. Säilytysaikaan vaikuttavat myös lainsäädännön vaatimukset. Noudatamme henkilötietojen säilytyksessä tiedonohjaussuunnitelmaamme (TOS) ja soveltuvaa lainsäädäntöä.

Henkilötietojasi säilytetään tässä yhteydessä seuraavasti: Tampereen yliopiston palvelimilla, kunnes henkilötiedot hävitetään kokonaisuudessaan viimeistään 31.12.2029.

Tutkimuksen päättymisen jälkeen henkilötietoja sisältävä tutkimusrekisteri:

- ☐ hävitetään kokonaisuudessaan
- ☒ arkistoidaan anonymisoituna ilman tunnistetietoja
- ☐ arkistoidaan tunnistetiedoin.

8. Profilointi ja automaattinen päätöksenteko

Henkilötietojasi ei käytetä profilointiin tai automaattiseen päätöksentekoon.

9. Tietosuojaoikeudet ja niiden käyttäminen

Tietosuojalainsäädäntö takaa sinulle rekisteröitynä tiettyjä oikeuksia. Oikeudet riippuvat osittain henkilötietojen käsittelyn perusteesta. Tietyissä tapauksissa oikeuksiasi voidaan rajoittaa esimerkiksi lakisääteisen veloitteemme vuoksi tai jos käsittely tapahtuu tieteellistä tutkimusta, tilastointia tai arkistointia varten. Jos oikeuksiasi on rajoitettu, toteutamme lainsäädännön edellyttämät asianmukaiset ja tarpeelliset suojatoimenpiteet. Sinulla on seuraavia tietosuojaoikeuksia, joita voit käyttää tekemällä sitä koskevan pyynnön.

Oikeus saada pääsy tietoihin

Sinulla on oikeus saada tietoa henkilötietojen käsittelystä ja tutustua itseäsi koskeviin henkilötietoihin.

Oikeus tietojen oikaisemiseen

Sinulla on oikeus pyytää virheellisten ja puutteellisten henkilötietojen oikaisua. Lisäksi sinulla on oikeus vaatia, että tarpeettomat henkilötiedot poistetaan.

Oikeus tietojen poistamiseen

Sinulla on tietyissä tilanteissa oikeus pyytää tietojesi poistamista (ns. oikeus tulla unohdetuksi).

Oikeus käsittelyn rajoittamiseen

Sinulla voi olla oikeus rajoittaa henkilötietojen käsittelyä laissa säädetyissä tapauksissa. Rajoittamisoikeus voi tulla kyseeseen esimerkiksi, jos sinua koskevat henkilötiedot ovat mielestäsi virheellisiä, niitä käsitellään lainvastaisesti tai olet vastustanut tietojesi käsittelyä.

Vastustamisoikeus

Sinulla on tietyissä tilanteissa oikeus henkilökohtaiseen, erityiseen tilanteeseesi perustuen vastustaa henkilötietojesi käsittelyä.

Oikeus siirtää tiedot järjestelmästä toiseen

Sinulla on tietyissä tilanteissa oikeus pyytää itse toimittamiesi henkilötietojen siirtoa järjestelmästä toiseen.

Oikeus olla joutumatta automaattisen päätöksenteon kohteeksi

Sinulla on oikeus olla joutumatta sellaisen päätöksen kohteeksi, joka perustuu pelkästään automaattiseen käsittelyyn, kuten profilointiin, ja jolla on häntä koskevia oikeusvaikutuksia tai joka vaikuttaa häneen vastaavalla tavalla merkittävästi. Kieltoon on kuitenkin poikkeuksia.

Suostumuksen peruuttaminen

Mikäli henkilötietojesi käsittely perustuu suostumukseen, sinulla on milloin tahansa oikeus peruuttaa antamasi suostumus.

Oikeus tehdä valitus valvontaviranomaiselle

Sinulla on oikeus tehdä valitus valvontaviranomaiselle (Tietosuojavaltuutettu), jos henkilötietojesi käsittelyssä käsityksesi mukaan rikotaan tietosuojalainsäädäntöä.

Tietosuojavaltuutetun toimisto

Käyntiosoite: Lintulahdenkuja 4, 00530 Helsinki

Postiosoite: PL 800, 00531 Helsinki

Vaihde: 029 56 66700

Faksi: 029 56 66735

Sähköposti: tietosuoja@om.fi